

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrt leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Državni zbor.

Jesensko zasedanje državnega zbora se je začelo v četrtek, dne 16. t. m. Glavna točka, ki pride na vrsto, je nagodba Avstrije z Ogrsko. Glede tega se še ni doseglo sporazumljenosti avstrijske z ogrsko vlado, ter pride potemtakem nagodba v edni poznejših sej na dnevni red. Poprej predloži vlada poslancem še razne za konske načrte, v prvi vrsti tiskovni zakon, dalje državni proračun za prihodnje leto, katerega imajo rešiti in odobriti poslanci v tem zasedanju.

Najprej, takoj v prvih sejah pa pridejo na dnevni red razni nujni predlogi, ki so jih večidel vsenemški poslanci izročili vladi še v zadnjem zasedanju, in so ostali nerešeni. — Kot poročajo listi, se je vsenemška stranka odpovedala svojim starim nujnim predlogom, ki jih je stavila ob koncu minolega zasedanja. Velik del vloženih predlogov je postal zdaj brez pomena, ker je vlada nekaterim že ugodila. Zato pa so vse nemci vložili nove, pred vsem glede državnega jezika, glede zatiranja (?) nemških urednikov na Ogrskem in glede raznih kočljivih dogodkov, ki so se pripetili zadnje mesece, in s katerih rešitvijo Vsenemci niso zadovoljni.

Takoj spočetka pride na dnevni red tudi bruseljska pogodba radi sladkorja ter izreden kredit za olajšavo bede, katero so povzročile vremenske nezgode in uime. Finančni minister dr. Böhm-Bawerk je pripravil za edno prvih sej svoj finančni ekspozé k državnemu proračunu, ki se izroči v pretres odseku.

Dne 14. t. m. je začel ministrski predsednik pogati se z voditelji parlamentarnih strank. Ta pogajanja je začel iz dvojnega namena: spraviti parlamentarno delovanje v tek ter urediti nemško-češko jezikovno vprašanje. Zato se je razgovarjal dr. Körber najprej z voditelji češke in nemške stranke. Ta pogajanja se bodo vršila hkratu z delovanjem državnega zbora ter se zaključijo,

predno pride nagodba pred parlament. Leta 1900, ko je Körber nastopil svoje ministrsko predsedništvo, je bil položaj skoraj isti, kakor danes. Tudi takrat je grozila obstrukcija, ali takrat se je pogajal Körber le z voditelji čeških in nemških strank, sedaj se pa pozovejo k posvetovanjem baje zastopniki vseh dežel.

Sedanje zasedanje se gotovo ne bo ves čas vršilo mirno. Čehi so pretili z najstrožjo obstrukcijo, ako jim vlada ne vrne jezikovnih naredb. Glede taktike pa Čehi še niso edini; med tem ko so edni za obstrukcijo, nočejo drugi o njej ničesar vedeti. Ako jim vlada ne dovoli nikakih koncesij, boče skušala vsaj večina čeških poslancev parlamentarno delovanje z obstrukcijo onemogočiti. Ako pa vlada Čehom dovoli njihove zahteve, ne boče to prav Nemcem in nemški kričarji bodo skušali vlado vgnati v kozji rog. Zato je zdaj v istini Körber v veliki zadregi, če ustreže ednim, ni to drugim prav, ter mu tako grozi od obeh strani obstrukcija.

Čehi bi radi sicer sklenili nagodbo, ako boče ta pravična, ali že sedaj se reče lahko, da nagodba, kakor jo bo sklenila avstrijska vlada, ne bo ugodna za tostransko državno polovico. Parlamentarična rešitev nagodbe pa ima v prvi vrsti ne tolik gospodarski kakor politični pomen. Če se sklene nagodba tudi v parlamentu, bo to pomenilo, da se daje vladi zaupnica, in boče sedanji vladni, za Slovana krivični sistem še nadalje obstojal. Čehi zato ne bodo šli nagodbi na roko, da bi se sklenila z njihovo pomočjo, temveč zahtevajo zagotovila, da se boče sedanji vladujoči sistem spremenil. V Avstriji se vlada sedaj popolnoma po volji Nemcev in se podpira njihove krivične narodne zahteve; ta sistem pomeni za Čeha poniževanje, ki ga jim prizadeva vlada sama, ter niso več voljni to nadalje prenašati. Zato hočejo imeti svoj notranji uradni jezik; če ga jim vlada dovoli, bo to pomenilo, da hoče biti češkemu narodu pravična.

Zastopniki našega naroda pa niso še nikjer pojasnili svojega stališča, — kakor so to storili češki poslanci, — katero nameravajo zavzeti napram vladi ob sedanjem položaju, ko vlada rabi za rešitev nagodbe v parlamentu podpore slovenskih poslancev. Zato je vsekakor zanimivo, kako se bodo naši zastopniki držali na Dunaju; prilika, da se od vlade zahteva uresničenje naših terjatev, je ugodna, kakor je bila še malokdaj. Zdaj imajo priliko pokazati, da hočejo res sedanjemu sistemu napraviti konec; ves narod gleda na svoje poslance, kako bodo zastopali njegove zahteve.

Za srednji stan.

Ogrski trgovinski minister Lang je pred nekaterimi dnevi pri otvoritvi palače debrecinske trgovske zbornice razpravljajal v daljšem govoru razna vprašanja gospodarskega napredka ter posebno povdarjal, da temelji narodni razvoj v srednjem stanu, ki ima v sebi vse potrebne kreposti za vodstvo. Najlepša in najplemenitejša naloga obrti in trgovstva bi morala biti, odpreti temu srednjemu stanju nove vire blagostanja.

Te besede o srednjem stanu, t. j. o meščanstvu in tržanstvu pa ne veljajo samo za Ogrsko, temuč še posebno za nas Slovence, ki dosedaj tega srednjega stanu malo da še nimamo. Kajti meščanstvo in tržanstvo, kolikor ga je naše zavedne narodnosti pri nas, se sestavlja iz vseh slojev, največ je nižjega sloja, delavstva ali proletarijata, potem uradništva, in le neznatni odlomki pripadajo srednjemu t. j. obrtnemu in trgovskemu stanu.

S tem pa, da se zavzemamo za naraščaj tržanstva, pa nočemo morebiti zapostavljati kmečkega stanu, niti hočemo delati propagando za priseljevanje delavskih sil v mesta, nasprotno, le želeli bi, da bi se službene razmere na deželi z državno in deželno pomočjo tako zboljšale, da bi se kmečkemu delavstvu ne bilo treba izse-

LISTEK.

Gregorčičevih poezij III. zvezek.

„Pesnik; Simon Gregorčič izda v kratkem III. zvezek svojih poezij“ — „Izšel je III. zvezek Gregorčičevih poezij“, take in enake vesti je bilo brati med novicami naših slovenskih dnevnikov in tednikov in marsikomu od bralcev se je po tožilo po lični, drobni knjižici, zahrepenel je po nečem novem, lepem...

Do dolgo časa nam je molčal — navidezno nam je hotel utihniti za vselej... a bil je skrit na svojem domu — samcat je peval nekaj časa, kakor slavec, ki skrit v temnem gaju poje svoje polnočne pesmi blede luni in jasnim zvezdam, če ga drug nihče ne sluša...

Zadnja leta je došlo izpod njegovega peresa nekaj na dan v posameznih številkih „Lj. Zvona“ in v Strosmajerjevem albumu — a to ni bil ves Gregorčič... Iz njegovih verzov je bilo razvidno, da mu ne rjavi pero, in lira mu je ubrana, treba samo vajene roke, da izvabi iz teh molčečih strun one mehke in gorkoljubke akorde, ki so last

muze Gregorčičeve... Naše nade so se uresničile: Gregorčičevih poezij III. zvezek. Nimam namena pisati kake globokoresne leposlovne ocene o delu moža, katerega ljubi ves slovenski narod. Čegar ime ostane z zlatimi črkami zapisano v zgodovini slovenskega slovstva — — — Storili so to pred mano že drugi — sploh ljudje, ki instiktivno čutijo v sebi resno potrebo in dolžnost pisati recenzije...

Prebiral sem Gregorčičeve poezije lepega jesenskega popoldne pod senčno trto ob času, ko monotonno čvrčanje čričkov napolnjuje ozračje, ko tice rojema hite od nas tja dol na solnčno afriško obal. In zdelo se mi je, da mi je duh vsplaval nekam tje doli v solčno Gorico.

Pesnikov dom! Tu stoji pred mano v vsej svoji preprosti ljubkosti... Majhen griček, nasajen z vinsko trto, spodaj pa zlatoklaso polje s temnozelenimi travniki in šumečimi logi. V ozadju zrem gor temne velikane, — sinji Krn. V teh gorah je skrito prijazno gorsko selo: Gregorčičev rodni dom.

„Zapustil svet sem mladolet.“

Zapustil je svet in njega vrvenje in si ustvaril dom po svojem ukusu, nasadil krog njega vinik ter posejal polja... kmet poet! Tu

je živel sam s svojo ljubico — Poezijo. Negoval jo je, kakor zénico svojega očesa... In ni ga zapustila. Hvaležno mu je vračala ljubav... naj-zvestejša ljubica...

Mimo njega so hiteli topli pomladni dnevi s svečano radostjo, nastiljaje mu rož na pot. In pomladna jutra so mu pošiljala božajočih solnčnih žarkov in topli večeri hladnih sapic. Mimo njegove hišice so hiteli i temni oblaki, včasih je zavihetela nevihta svoj bič z ledenih zrn, a tudi mavrica se je razprostirala včasih nad njegovim domom... Pomudila se je na njegovem vrtu jesen in zima ga je obiskala mimogrede s svojo belo haljo...

Bival je v naravi, v tisti lepi, neoskrunjeni prirodi — prav taki, kakršna je izšla iz rok Stvarnikovih! Pil je njeno krasoto s polnim požirkom ter se napajal z njeno veličastjo... njeno krasoto. In na tisoče glasov se je vleglo v njegovo mehkočuteče srce... in na tisoče slik se je uprizorilo v njegovi duši!...

A spomnil se je tedaj pesnik, da mu nekoč utihnejo ti glasi, izginejo te slike. Spomnil se je, da se njegov čoln bliža brodu Karonovemu in dušo mu je objelo nemo domotožje... Tedaj pa je vzel dragoceno liro in zapel nam pesmi: Predsmrtnice!

ljevati v mesta k napornemu in nevaležnemu delu. Tudi ne dela proletarski naraščaj v mestih preveč časti narodnemu blagostanju.

Naša naloga bodi temveč, privabiti v mesta in trge povoljno število res vrlih in strokovno izobraženih trgovcev in obrtnikov. To pa le dosežemo, ako priskrbimo naši nadarjeni mladini po zadostnem dobrem izšolanju strokovni pouk v trgovini ali obrti, tako, da se bodo mogli potem kot mojstri v mestih in trgih naseliti ter z drugorodnimi tovariši uspešno tekmovali.

Seveda pogrešamo še vedno v to svrhu potrebnih strokovnih šol, kakor so meščanske, obrtne in druge strokovne šole. A to naj bo posebno nam štajarskim Slovencem neprestano bodrilo, da zahtevamo z vsemi silami takih šol.

Procvit vsakega naroda in vsake države je bil že od nekdaj navezan na blagostanje meščanstva, in razvoj obrti in trgovine je pripomogel k politični moči narodov in držav. Srednji stan, ali obrt in trgovina, je pripomogel Francozom in Nemcem že izza srednjega veka do take veličine v civilizaciji in blagostanju. Posebno Nemčija se ima za svojo današnjo vodilno vlogo zahvaliti le svojemu staremu bogatemu in samozavestnemu meščanstvu, kakršno se je vzgojilo v takozvani hanza-zvezi.

Mi smo že večkrat povdarjali na veliko narodno-gospodarsko važnost, ki temelji v omikanem, neodvisnem in samozavestnem meščanstvu in tržanstvu, ki tvori srednji stan obrtnikov in trgovcev.

Izpodnesti pa moramo že enkrat napačno mnenje, da za trgovski in obrtni stan ni treba posebnih študij, temveč je dovolj, da se mladenič tri do štiri leta praktično vežba za svoj poklic, pa še to morda pri kakem nezadostno izobraženem in skopem mojstru, ki gleda, da bi vajenca čimbolj izkoristil za svoje druge gospodarske opravke. Iz takih mladeničev pač ni pričakovati, da bi kdaj zrastle dobri mojstri, ki bi tekmovali n. pr. z Nemci, ki imajo strokovno šolstvo. Iz takih obrtnikov nam zraste večinoma le proletarijat za tuje tovarne, iz trgovcev pa kramarji, ki se borijo za svoj obstoj ter prej ali slej zapadejo neizogibno konkurzu.

Dočim se pri naprednih narodih, n. pr. pri Čehih skrbi celo za kmetijski naraščaj, da dobi zraven ljudskega šolanja še strokovno, zelo pogosto celo splošno izomiko srednjih šol, se reče pri nas, ako je naredil deček par razredov meščanske ali srednje šole: za kmeta, obrtnika ali trgovca je preveč študiran, pa naj bo — pisar. Kratkovidni starši ne vedo najbrže, da ne le nižji, temuč tudi visoki uradniki bi čestokrat radi menjali s stališčem trdnega obrtnika ali trgovca. O nekem dunajskem mesarju — debeluharju se pripoveduje, kako je udano pozdravljal na ulici starega, shuššanega in suhega možicelja. Ko ga enkrat vpraša spremljevalec, kdo je oni mož in zakaj ga pozdravlja, odgovori mesar: „Temu možu se moram zahvaliti, da imam dandanes tri hiše v mestu. On je namreč „doslužen“ profesor, in če bi mi ne bil dal v

tretjem gimnazijskem razredu dvojke, bil bi najbrže danes ravno tako reven in shuššan uradnik.“

Naše ljudstvo si bo moralo dati dopovedati, da sloni dandanes ugled in blagostanje naroda razun na dobrem kmetijstvu še posebno na strokovno izomikanem srednjem stanu po mestih in trgih. Ako dosežemo enkrat Slovenci to, da bomo imeli izobraženo in zavedno trgovstvo in obrtništvo, rasel bo naš ugled in blagostan tudi na zunaj, ter bo tudi naša beseda več zalegla na zgoraj. Od trdnega trgovstva in obrtništva je šele mogoče priti polagoma do veleindustrije, ki je krona narodno-gospodarskih naprav, kjer se začne stoprv politična moč.

Vse to se dá doseči s krepkim srednjim stanom, delavnim tržanstvom in meščanstvom.

Celjske in štajarske novice.

(Iz državnega proračuna za prihodnje leto.) V državnem proračunu za leto 1903 se nahajajo med drugim sledeče točke: Pod zaglavjem „Srednje šole“: Za novo poslopje državne gimnazije v Celju kot prvi obrok 10.000 kron, za novo poslopje „Samostojnih gimnazijskih razredov“ v Celju, ki se sežida v bližini Celja kot prvi obrok 10.000 kron. Cestne naprave: Državni donesek za napravo ceste od Ljubna do Luč, in popravo ceste od Luč v Solčavo kot prvi obrok 10.000 kron. Državni prispevek za stavbo mosta črez Savo in Krko pri Brežicah kot prvi obrok 20.000 kron. Vodne stavbe: Regulacija Savine pri Čatežu 35.000 kron, za regulacijo Savine pri Celju državni prispevek 17.600 kron, regulacijo Save od Brežic do hrvatske meje 7500 kron. — Za nakup okrožno sodnega poslopja v Celju 130.000 kron. V oddelku poljedelskega ministva: Za uničenje trtne uši 450.000 kron, torej 30.000 kron več kot lani, dalje brezobrestna posojila za nove nasade po trtni uši uničenih vinogradov 400.000 kron, torej dvakrat toliko kot lani.

(VI. redni občni zbor) društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov se vrši v Celju v „Narodnem domu“ dne 9. listopada t. l. ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav. 2. Poročilo društvenega vodstva a) tajnika, b) blagajnika, c) računskih pregledovalcev. 3. Volitev odbora. 4. Razno. Odbor.

(Gimnazija v Celju.) Kot znano, se je letos na slovenskih vsoprednicah v prvem razredu vpisalo 77 učencev. V prvem razredu nemške gimnazije pa je samo 20 učencev. Vstopilo je torej skoro štirikrat toliko slovenskih učencev, kakor pa nemških, in še celo te so privlekli iz vseh mogočih dežel. Razvidno je torej, kako potrebna bi bila slovenska višja gimnazija. Na višji gimnaziji, v petem razredu se je vpisalo letos 27 slovenskih dijakov in le 17 nemških. Število slovenskih dijakov pa bi bilo še mnogo večje, ako bi se slovenski dijaki iz dvojezične gimnazije ne bali prestopiti na tukajšnjo nemško gimnazijo, in to ba je ne brez poudara. Nemški profesorji so silno strogi in pristranski napram

našim dijakom; z nemškimi učenci nasprotno se postopa jako milo, ker bi se sicer, ako bi se napram dijakom obeh narodnosti postopalo na enak način, število nemških dijakov znižalo sramotno nizko. V šestem razredu je letos 11 slovenskih in 25 nemških dijakov, profesorji so menda silno ponosni, ker se jim je posrečilo tako iztebiti Slovence iz razreda. Pri takšnih razmerah je torej celotna slovenska gimnazija v Celju od življenske potrebe!

(Pevske vaje.) Danes v petek ob 8. uri zvečer se vrši pevska vaja mešanega zbora celjskega pevskega društva. Častite dame in gospodje so naprošeni, da se iste gotovo udeležé. Nadaljne vaje vsak torek in petek. Odbor.

(Žile prerezal) si je J. Gross, delavec južne železnice v Celju in izkrvavel. Poskusil se je že poprej trikrat umoriti, pa so ga vedno rešili. To pot pa se mu je posrečilo.

(Porotno sodišče v Celju.) Za IV. porotno zasedanje v letu 1902 v Celju je imenovan predsednikom porotnega sodišča A. pl. Wurms, predsednik okrožnega sodišča, in njegovimi namestniki deželno sodni svetniki J. Reitter, Š. Katziantschitz in L. Perko.

(Nemška ljudska stranka) je objavila svoj volilni razglas, ki obstoji večidel iz samih puhlih fraz. Oklic pravi med drugim: „Nevarnost je res velika, je resnejša kakor je bila kdaj poprej ob štajarskih volitvah. V spodnjem delu dežele moramo braniti vsak korak nemške zemlje zoper dednega sovražnika, po tujem blagu lakomnega Slovana. Boj, ki ga vodijo naši narodni bratje zoper klerikalno slovanstvo, ni samo življenski boj nemške krvi, nemškega jezika in nemškega značaja, temveč je tudi v najglobljem pomenu besede kulturni boj, boj za zapadno civilizacijo in nasproti vzhodnemu barbarstvu.“ Tako torej pravi nemški volilni oklic o nas Slovencih! Kakšno kulturo bi radi Nemci zanesli med nas, so že pokazali nemčurji v Celju, ko so s kamenjem in palicami širili to zapadno civilizacijo!

(Mestni komandantje celjski) so za edno blamažo bogatejši. Svoj čas je g. dr. Juro Hrašovec vložil slovensko prošnjo za podelitev domovinske pravice. Z magistrata so mu jo vrnil, češ, da mora biti nemški pisana in sicer to zato, ker zna g. dr. Hrašovec tudi nemški. Seveda se je g. dr. Hrašovec pritožil na deželni odbor, ki je pa po svoji navadi dal celjskim mestnim očetom prav. — Ker pa imamo še oblast, ki je poklicana soditi tudi o nezakonitih nasilnostih naših Nemcev, je spravil g. dr. Hrašovec stvar pred državno sodišče. Državno sodišče je razsodilo, da so se mestni očetje pregrešili zoper postavne določbe o ednakopravnosti jezikov ter naložilo, da morajo pri mestnem uradu sprejeti tudi slovenske prošnje in vloge. Ob ednem je izreklo, da gospode pri mestnem uradu prav nič ne briga, če zna prosilec nemški ali ne.

(„Deutsche Wacht“ in njeni klijenti.) Ni dolgo od tega, da je prinesla „Deutsche Wacht“ neko notico v kateri se prav nesramno zaletava v nekega slovenskega gospoda, dr. P. češ, da je brez poudara pretepel kakor ropar neko nemško damo. Za to damo se je „vahtarca“ zelo ogrevala ter jo slikala kot ljubeznivo nemško dušico. Stvar je spravil potem dr. Stepišnik blagega spomina, pred sodišče. Zoper gori imenovanega dr. P. se je vršila pri okrajnem sodišču obravnava, ki je končala s tem, da je bil oproščen. Minoli torek je pa stala pred okrožnim sodiščem „vahtarična“ ljubezniva Nemka. Za svojo ljubeznivost je dobila šest tednov ječe. — Pri tej priliki so se zvedle jako zanimive stvari o tej nemški dami, tako n. pr., da je zaradi ne preveč vzpodbudljivega življenja za pet let izgnana iz Maribora, dalje, da je imela že večkrat s sodišči in policijo prav neljube opravke itd. Kaj poreče k temu „D. Wacht“? Mi pravimo, da „gliha vkup štriha“.

(Osebna vest.) V stalni pokoj je stopil gosp. J. Sovič, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

(I. štajarsko skladišče za hmelj v Žalcu.) Novo ustanovljena hmeljska pripravljalnica in basalnica ima še vedno obilo posla. V kratki dobi njenega delovanja imela je 1895 K 81 vin. dohodkov; do konca sežije bodo isti gotovo še

Kakor je smrt sama na sebi nekaj neizrečno tragična — tako je že samo misel na njo tožna ter nam napolnjuje srce z bridkostjo. Saj je bridka ločitev od vsega na svetu, ta prehod v neznane kraje, to uničenje lastnega jaz — ah, ta egoizem samoohranitve! Saj marsikomu so ljudje hvaležni, da se jim umakne... Napravil je prostor drugim in to je tudi nekaj! Tragičen moment se druži s tiho radostjo... prazno je zopet eno mesto in odprti so predali dedščine... Zato se navadno ob grobu malo pojoka, požaluje... a nazaj grede se slačijo rokavice ter se stika za ključ in hranilnimi knjižicami...

Pesnik je zapel o smrti! Njegove strune so se oglasile tožno, zdaj resno, zdaj proseče — a vselej mehko, gorko, vabljivo. Tuintam se čuje vmes neka resignacija... ali pa malo svetožalja, kar je pa popolnoma opravičeno pri tako tragičnem konfliktu človeškega življenja...

In pesnik poje o deklici, katere kropiti ne sme... opeva nebeske solnce in pomlad, spominja se zasajenega latora, ki rasti mu neče... ker ga duši slabotna rast grenkega pelina, poje o čolnu, ki se mu je razbil na potu, opeva slavčka, ki poje njegove otožne pesmi —

Vidimo pevca-starčka pred sabo: Zasadil si je vinik — poje si zdravice ter hvali Boga za dvoje: za pevski glas in za Zlahtno kapljico, s katero se tolaži in krepča, kadar je bolan in potr... Na vrtu so mu vzrastle tudi rože: Vera, Nada, Ljubav — ob smrtni uri se pridejo poslavljati. Ljubav ga spremi do nebeskih vrat in od tam se vrne zopet med zemljane...

Umrje... Pogreboi mu poje lepe nagrobnice... ves zavzet jih posluša ter jim kliče: dobro, pevci! A njegov čas še ni prišel. Ko ga hočejo zagrebsti, vzbudi se, vstane ter hiti med svoje prijatelje — tam pa trka na njih in na svoje zdravje...

Pride čas ločitve... Pevska Vila ga spremi do nebeskih vrat, kjer ga po mnogih prošnjah sprejmejo k sobratu Prešernu... Tam pišeta za „pokoro“ pesmi — neizpete tu na svetu — Te pesmi bo nekoč podal Slovencem poet — velikih mojstrov vreden učenec —

Izvolite si naročiti Gregorčičevih poezij III. zvezek — berite in uživajte jih sami! Nataša.

narasli na več nego 2000 K. Za prvo leto je to z ozirom na zakasnelo otvoritev kaj imeniten uspeh. To dejstvo tudi neovržno dokazuje, kako nujno potreben je bil ta zavod za našo dolino. A vključno nujni potrebi se med zadružniki še pogreša marsikateri inteligentni hmeljar, marsikateri graščak in veleposestnik. Izmed denarnih zavodov ste le celjska in žalska posojilnica uda zadruge. Z zadoščenjem pa se mora konstatirati, da je med zadružniki razmeroma veliko število kmetov in sicer iz naše najbližnje okolice — sosebno iz Gotovelj. V obče pa, so naši ljudje kaj čudni! Vsi prav srčno želijo, da bi hmelj naj bil drag, vsi želijo, da naj bi se naši dolini tudi za bodoče ohranil ta vir blagostanja — a za ustanovitev hmeljarstvu prepotrebnega zavoda — za to pa nimajo smisla, niti denarja. Vsled sejnega sklepa načelnštva in nadzorništva z dne 11. t. m. se bodo zadružniki spreje mali še do novega leta 1903. P. n. hmeljarji in slavne posojilnice, katere še niso pristopile, so naprošene, da postanejo udi „I. štajarskega skladišča za hmelj“. Znesek 100 kron za glavni delež se lahko pošlje žalski posojilnici. Žalec, dne 15. vinotoka 1902. Načelnštvo.

(Glavna skupščina) „Zveze slov. prostovoljnih požarnih bramb za Spodnje Štajarsko“ vrši se v nedeljo, dne 26. oktobra 1902 ob 1. uri popoldne v dvorani gostilne g. Franc Hodnika v Žalcu. Spored: 1. Zborovanje: a) poročilo tajnika, b) pregled in odobrenje računa, c) volitev zveznega vodstva (§ 15., točka 2. pravil), d) volitev zastopnika pri deželni odboru, e) določitev kraja za prihodnjo skupščino, f) sklep zaradi zavarovanja zoper neugode posameznih udov k zvezi pripadajočih požarnih bramb, g) predlogi in nasveti. 2. Javna vaja z brizgalnami in drugim gasilnim orodjem. 3. Bratski sestanek. K temu zborovanju se vabijo vsa gasilna društva in je želeto, da se istega tudi udeležijo, posebno ker se bode sklepalo radi zavarovanja zoper neugode.

(Bralno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu) priredi v nedeljo, dne 19. t. m. v prostorih g. Fr. Vedenika veselico s sledečim sporedom: a) dve gledališki predstavi: 1. „Stara mesto mlade“, in na splošno zahtevanje 2. „Zakonske nadloge“, b) prosta zabava in ples. Sodeluje godba na lok (oddelek celjske narodne godbe). Začetek točno ob 6. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži od 1.—3. vrste po 60 v, od 3.—6. vrste 40 v, ostali sedeži 30, stojišče 20 v. Preplačila za narodne namene se hvaležno sprejajo. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše odbor.

(Iz Jurklostra.) Zadnji sejm dne 4. t. m. se je izvanredno dobro obnesel. Kupcev ter prodajalcev bilo je več, kot si je kdo mislil. Vidi se, da ima naš kmet pravo blago ter se ga lahko znebi, če ga le pokaže. Drugi sejm bo na Lucijino dne 13. decembra t. l. in obče se pričakuje, da bode še bolji. Torej kmetje, pripravite se!

(Podčetrtak.) Nedavno je naša požarna bramba hotela tudi pred svetom pokazati svoje delovanje, svoje spretnosti itd.; k temu seveda za njo važnemu dogodku prišlo je tudi nekaj močeljnov sosednih društev in vsem na čelu znani „general“ požarnih bramb Miglič iz Slatine, katere je naše krdele z „Gut Heil“ sprejelo, a dve vsenemški, že zastareli vdovi sta jih pa s šopki in cveticami obsuli. Samoobsebi je že čudno, da se naša prostovoljna požarna bramba, o kateri se sicer drugače nikoli ne more reči, ba sploh deluje in obstaja, še vedno posluhuje nemščine kot poveljnega jezika, katerega njen poglavar za silo tolče, medtem ko ostali udje niti pojma nimajo o tem narečju in so komaj tolikanj zmožni, da so si prisvojili svoj „Gut Aj“. — Pri poznejši glavni gasilni vaji, seveda pri pivu in vinu, so dosegli največjo zmožnost, in ko je povodenj in valovje glave precej poplavo, so nekega vsenemškega gosta našega trga, kateri se je tudi v zbornici znašel, in ki je tam po svoji navadi zabavljaj, njegovi rokodelski kolegi na jako neprijeten način pri durih spodili, tako, da smo še drugi dan videli utise, katere je napravila njegova velika postava v cestnem blatu in tedaj je bil — Geheul!! Proč torej z nemščino v društvih, katerih udje so slovenski fantje in sploh ljudje, ki le slovenski občujejo; kajti pri njih se ne godijo takšne surovosti!

(Iz sodišča.) Oni zločinci, ki so ubili v Makolah g. kaplana Mikliča, so se 2. t. m. zagovarjali pred mariborskim okrožnim sodiščem. Obtoženi so bili F. Lepej, M. Skabič, Š. Samastur in J. Kosirnik, vsi stari približno 20 let. Surovi fantje so bili obsojeni na edno- ozir. dveletno težko ječo, poostreno s trdim ležiščem in postom me sečno. Kdo izmed njih je glavni krivec, sodišče ni moglo poizvedeti.

(Gasilno društvo pri Sv. Jurju na Ščavnici) priredi dne 19. oktobra t. l. trgatno veselico in tombolo s prav lepimi dobitki v gostilni bivšega načelnika g. Fr. Vaupotiča, pri koji svira domača godba gasilnega društva. Za prosto za bavo je oskrbljena šaljiva pošta in ples. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Od Radgone) V okolici Radgone smo pridelali letos jako mnogo jabolk; posebno dosti sadja je po nižjih krajih, po višje ležečih je cvetje vsled slabega vremena odpadlo. Drevesa so tako preobložena, da so se veje kar lomile. Mnogo sadnih kupcev se je že letos pri nas oglasilo, ki so prišli iz daljnih, nekateri celo iz nemških dežel. Vina bo letos sicer več od lani, a ne bo tako dobro, ker hladno vreme vinski trti ni bilo ugodno.

(Častnim meščanom) je izvolilo mesto Maribor dr. J. Schmidererja za njegovo 3 letno služno (?) delovanje v državnem zboru.

(Zaupnica okrajnega sodnika.) Ker so sodnika v Marenbergu, Viscontija zadnji čas napadali posebno štajarski listi, zavzel se je zanj marenberški občinski zastop in mu izrekel za upanje in spoštovanje. To pa njegovim prijateljem in morda tudi njemu ni zadostovalo. Hoteli so imeti zaupnice od ostalih občin marenberškega sodnega okraja. Ker je bil 11. t. m. v Marenbergu kontrolni shod, h kateremu so prišli župani, so po shodu bili pozvani na sodnijo ter so se zbrali v sobi okrajnega sodnika. Tu je župan marenberški v navzočnosti sodnika Viscontija razlagal zbranim kmetskim županom, da morajo Viscontiju dati zaupnico. Nato pa je župan začel narekovati takšno zaupnico, ki pa Viscontiju samemu ni bila všeč. Zato je sam sestavil zaupnico, katero so potem župani razen ednega podpisali. Takšna zaupnica mu je res v čast, ker si jo skuje sam!

(Kap je zadela) v Gradcu ravnatelja drž. obrtne šole vladnega svetnika K. Laužila. V par trenutkih je bil mrtev.

(Nagrade za strupene kače), katere je razpisal štajarski deželni odbor, so se letos izplačale v 1500 slučajih; toliko strupenih kač je namreč došlo na muzej „Joanneum“ v Gradcu; število strupenih kač je na Štajarskem jako znatno.

Poslano.

(V pojasnilo.)

Na raznih volilnih shodih sem že pred razpisom deželnozborskih volitev izjavil, da se ne nameravam zanašati na potegovati za svoj deželno zborški mandat. Vzrok temu je, da sem preselivši se lani v Maribor sedaj oddaljen od svojega volilnega okraja in da mi moj posel ne prepušča skoro nobenega časa za politiko. Ko pa so mi vključno temu prigovarjali prav zelo moji bivši poslanski tovariši, načelnika političnih društev v Ljutomeru in Ormožu in še posebej g. kanonik dr. Mlakar v Mariboru, katerega sem smatral za najkompetentnejšega zastopnika naše duhovščine, in sicer vsi s tem povdarjanjem, da bi se z mojo kandidaturo najljubše vzdržala disciplina v ljutomerskem okraju, sem se, čeprav nerad udal. Tem bolj sem se začudil, ko sem čital v „Slov. Narodu“, da je zborovalce v Ormožu moja kandidatura presenetila, in da so štiri občine proti meni izjavile, in strmeli sem, ko me je v hrbet napadel „Slovenec“ ter mi očital, kakor da bi jaz komu vsiljeval to svojo kandidaturo.

„Slovenec“ mi grozi z dopisi iz kmetov in osobito z dopisom o Cvenski kmetijski zadruzi. Kdor ne pozna razmer, bo mislil, da imam bogve kaj nepoštenega na svoji vesti. Pozivljem uredništvo „Slovenca“, naj priobči o meni vse dopise in osobito tistega o „Cvenski kmetijski zadruzi“ in pojasnil bodem vse te zadeve.

Sicer vem, da ni vse verovati ljubljanskim listom. G. Ernst Slanc mi o dopisu iz Ormoža

takoj drugi dan poroča: „Dopis v „Slovenskem Narodu“ ni popolnoma resničen. Predlagal sem Tvojo kandidaturo, katere je bila navdušeno sprejeta.“ A ni me volja skrbeti za volilno agitacijo, imeti trud in stroške, pustiti se z blatom ometavati od nemških in nemškutarskih listov, poleg tega pa puliti se tudi še s „Slovencom“ in „Narodom“. Gospodje se motijo, če mislijo, da se ne morem ločiti od svojega mandata. Prepričan sem, da bode bodoče zasedanje štajarskega deželnega zbora odločilne važnosti za štajarske Slovence. Zato pa želim, da ima vsak deželni poslanec popolno zaupanje vsaj svojih volilcev in svojega naroda. In da se umaknem temu zahrbtnemu slovenskemu napadanju, ki bega volilce na korist našim narodnim nasprotnikom, prekličem svojo kandidaturo za ljutomerski volilni okraj ter prosim volilce, da si izbere drugega kandidata.

Zahvaljujem se tem potom tistim gospodom, kateri so mi izkazali ali hoteli tudi to pot izkazati svoje zaupanje, a še bolj hvaležen sem onim, ki mi s svojim obnašanjem omogočijo iznebiti se težkega in nikakor zaželenega bremena.

V Mariboru, 11. oktobra 1902.

Dr. Franjo Rosina.

Druge slovenske novice.

(Ljubljanski grad) prodado razven stolpa, ki je mestna last, prihodnji mesec na javni dražbi. Mestu ga vlada ni hotela odstopiti za 10.000 kron.

(Milo ga je oslepilo.) V ljubljansko deželno bolnišnico so pripeljali iz Mar. Gradca pri Laškem gostilničarja Iv. Vrečko, kateri se je umival z nekim milom in nato oslepel na obeh očesih.

(Kranjske razmere.) V edni zadnjih številkih našega lista smo omenili, da misli deželna vlada kranjski deželni zbor v tek spraviti na ta način, da uvede splošno kurijo, ki bi volila ednega poslanca. Pristavili smo, da pa zahteva kat. narodna stranka v tej splošni kuriji tri mandate. Mi smo ta načrt zvedeli po osebnih informacijah v Ljubljani. Stvar se nam je zdela verjetna, ker smo mislili, da zahteva kat. narodna stranka to kot prehodni štadij, — zato smo pa tudi priobčili. Sedaj pa smo zvedeli, da na vsem tem ni nič resničnega, nego, da stoji kranjska kat. narodna stranka še vedno na stališču, da se mora uvesti splošna in ednaka volilna pravica, za katero pa še dolgo ni upanja.

(Velik ljudski shod) je priredila v nedeljo kranjska kat. narodna stranka na Sv. Gori pri Gorici. S shodom je bilo združeno romanje na grob kardinala Missi-je, katerega se je udeležilo okrog 4000 udeležnikov.

(Samomor.) V nedeljo je v Ljubljani streljal nase krojač J. Pečnik. Ker pa se ni dobro zadel, je skočil v ljubljansko in utonil. Samomorilec je zapustil pismo, v katerem je navedel kot vzrok samomora nesrečno ljubezen.

(Pod vozom zadušena.) Dne 10. t. m. se je v Brdnu na Gorenjskem prevrnil voz stajle na posestnika Drnovškega in njegovega 18 letnega hlapca. Ker ju niso mogli hitro spraviti izpod voza, sta se oba zadušila pod steljo.

(Velik vihar) je v noči od sobote na nedeljo divjal nad litijsko okolico. Strela je večkrat udarila, a ni zažgala. Vihar je podrl več kozolcev ter povzročil sicer veliko škodo na polju in v gozdu.

(Požar v tovarni za parkete). Poročali smo o tem požaru v Trebnjem na Dolenjskem; dodatno se poroča, da je bil ogenj po mnenju ljudij že popolnoma zadušeno, kar se v nedeljo zvečer vname sušilnica za parkete. Ogenj se je silno hitro razširil, ter bi bil kmalu v ognju našel smrt strojevodja. Škoda je zopet velika, ker je pogorela vsa zaloga.

(Nov most črez Kolpo) so postavili pri vasi Vinica na Dolenjskem. Ta most je velike važnosti, ker veže Hrvaško s Kranjsko in odpre trgovni v Karlovcu pot na Kranjsko. Most je dolg 123 m.

(Deželnozborske volitve na Koroškem.) Kot znano, se vrše prihodnje deželnozborske volitve za kmečke občine dne 10. novembra t. l. Desetjani trije slovenski poslanci ne bodo več

Tako vpliva izobrazba na produktivnost pri delu, to kažejo statistike raznih tovarn. Vse kakor treba spomniti, da poleg izobrazbe igra veliko ulogo tudi izboljšanje proizvodnih metod. Toda vsekakor je glavna potreba tudi pri teh metodah nekolička splošna izobrazba, ne samo inteligentnega vodstva, ampak tudi inteligentnih organov je treba pri vsakem proizvodnem stroju nikdar ne nadomeščati inteligence.

K vsemu temu pa ni potrebna samo strokovna, ampak obenem splošna naobrazba. In vprav država bi bila poklicana v to, da daje kolikor mogoče priložnosti, da se izobrazi tudi naš narod splošno in strokovno. Kako nizko se stoji pri nas na Slovenskem strokovna izobrazba, to ve vsakdo, ki hoče pošteti naše strokovne šole. In vendar je ravno strokovna izobrazba za vse mogoče položaje življenja, osobito tudi gospodarske strokovna izobrazba, velikega pomena za vsak narod. Mnogokaj bi naše ljudstvo pri svojem gospodarjenju spopolnilo, ako bi se mu dalo priložnost, da si pridobi nekoliko strokovnega znanja; in istotako bi se zabranil mnog nepremišljen korak. Omenim tukaj samo opustošenje naših gozdov. Nikdo, in če še tako lepo govori o lepoti naših gozdov, ne bo zabranil vedno večjega opustošenja, ako se ljudstvu ne pove, zakaj je to poslednje škodljivo.

In ako naposled še omenim blagi vpliv izobrazbe na iskanje zabav in na družinsko življenje, mislim, da sem storil svojo dolžnost, če sem slovenski javnosti povedal vsaj polovico tega, kar bi trebalo o tej stvari govoriti, če sem tu intant katerega dovedel k premišljevanju. Morda bo že zaradi tega kdo z veseljem pozdravil akcijo, ki se počne v kratkem, in ki se hoče baviti z razširjanjem ljudske izobrazbe potom predavanj, javnih ljudskih knjižnic in plemenitih zabav.

Dal Bog, da se počenja svitati!

Vekoslav Spindler.

Književnost.

(Kukovčeva najnovejša gospodarska knjiga.)

Zelo se čudim, da doslej nikdo ni obširneje spregovoril o najnovejši knjigi iz Hribarjeve tiskarne, o Vekoslavu Kukovcu „Narodnem gospodarstvu“. Storitve torej to jaz, ne kakor da bi jo hotel kritikovati, k čemur jaz nisem poklican, pač pa pišem kratkoma o utisu, katerega je napravila ne le na mene, ampak na vsakogar, s komur sem imel doslej priliko o njej govoriti. — Kukovec je po svojih narodno-gospodarskih spisih že dobro znan slovenski javnosti. Pred nekaj leti nam je podaril „Uvod v narodno gospodarstvo“, prirejen za slovenske razmere po izvirniku slovitega francoskega učenjaka. Vsak čas čitamo v „Domovini“ in tudi drugod kakšen njegov jednat, originalen in popularno pisan članek, kakor je sploh vse, kar Kukovec govori ali piše. Skoro vsakokrat smo doživeli, da so ta ali drug njegov res klasično pisan članek ponatili tudi drugi slovenski časniki, celo taki, ki mu osebno nikakor niso naklonjeni. Uprav strokovnjaško je njegovo najnovejšo obširnejše delo „Kapital in obresti“, koje prinaša sedaj že v osmem nadajevanju „Narodno-gospodarski Vestnik“. Knjiga, ki je ravnokar izšla v založništvu Dragotina Hribarja pod naslovom „Narodno gospodarstvo“, zasluži pravzaprav drugačen naslov. Jaz bi ga imenoval po njegovi vsebini „Knjiga o varčnosti“. Kakor sem od pisatelja samega izvedel, imela bi ista tvoriti le del obširnega dela, katerega pa pisatelj ni utegnil dovršiti, ker je moral nenadoma služiti vojaško „prostovoljno“ leto. Vendar je pa dejstvo, da so dotični članki „Domovine“ bili izdani še enkrat v sedanjem ponatisku, najboljši dokaz, kako jih ceni slovensko občinstvo. Knjiga sicer nima znanstvenega namena, kakor bi se dalo sklepati po naslovu, ampak je namenjena, ker je pisana izvanredno poljudno, ljudstvu v navodilo in pouk. Ta namen zasleduje pisatelj z naravnost občudovanja vredno spretnostjo. Zdaj pripoveduje, kar se mu izvrstno posreči, zdaj navaja statistične podatke, ki povedo več nego obširna razprava; zdaj zopet govori o slavnem ministru ali pisatelju ali o znanem slovenskem kmetu ali o umrlem uradniku ali o varčnem delavcu. Navede kratek pre-

govor in dokaže s tremi besedami, o čemur bi kdo drug govoril v dolgih stavkih. Iz vsake vrstice je jasno razvidno, da je pisatelj mnogo mislil, izvanredno mnogo čital zlasti v tujih slovestvih, in da je marsikaj sam doživel — kot kmeti sin in kot študjujoč mož. Sicer pravi sam, da noče pisati novega, „ampak kar je že vsakemu davno znano“, vendar treba priznati, da je njegovo delo v tej obliki nekaj popolnoma novega. Kot stilist bi se uspešno lahko meril z vajenim novelistom ali pripovednikom, vendar se pa delu mora prisoditi strogo ednotna znanstvena podlaga; saj je priznana stvar, da imamo Slovenci malo mladih mož, ki bi se že v teh letih bili tako temeljito ugloboili v politično-gospodarske študije kakor ta naš pisatelj. — Pri nas se prav mnogokrat povdarja, da našemu ljudstvu nujno treba večje dospelosti v gospodarstvenem oziru. Boljše knjige za splošno razširjenje praktično gospodarskih naukov si jaz ne morem misliti, nego je Kukovčev prej omenjeni „Uvod“ in novo izšla knjiga „Narodno gospodarstvo“. Vendar sem pa izvedel, da je „Uvod“ prav slabo razširjen, in da je pisatelj-založnik doslej dobil povrnjeno le tretjino onih stroškov, kar jih je imel v tiskarni. Po mojem mnenju je prava sramota za nas Slovence, da tožimo o pomanjkanju gospodarske izobrazbe in da vendar tako slabo skrbimo, da bi se tako važne, poljudne in obenem cene brošure razširile med ljudstvom. Kakor sem izvedel, ukrenil je pisatelj novoizšle knjige „Narodno gospodarstvo“, ki stane s poštnino vred le 60 v, naj se ves dobiček posveti celjskemu „Dijaškemu domu“, za katerega je baš on pred nekaj meseci z le njemu lastno energijo od strani slovenskega dijaštva začel agitacijo, ki je doslej vrgla tako lepe doneske. Komur je torej za to, da se med narodom širi praktično-gospodarska izobrazba, naj ne kupi te cene knjižice le sam, ampak naj se potruji, da pride v roke vseh, kojim je treba več smisla za uspešno zasebno gospodarstvo, kajti kdo bode pa sicer še sploh imel veselje, kaj podobnega za ljudstvo pisati!

Politični pregled.

(K položaju.) Politični položaj je jako resen. Ministrski predsednik je bil v tork pri cesarju in poročal o položaju. Govori se o ministrski krizi. — Čehi so jako bojoviti in pravijo da je Körberjev načrt glede rešitve jezikovnega vprašanja, katerega je češki poslanec izročil v presojo, pospešil odločitev. Čehi so sklenili strmo glavit Körberjevo ministarstvo; mladočeška stranka se hoče tako dolgo bojevati zoper Körberja, da ga vrže.

(Slovanke razmere.) Češki posl. Klofač se je tudi udeležil bolgarskih slavnosti pri Šipki. Pri tej priliki je prišel v dotiko in v razgovor z ruskim generalom Ignatijevom. Ko je naneseel govor tudi na češko-nemško vprašanje je pripomnil Klofač generalu, da je boj z Nemci huji nego s Turki, ker ti ne jemljejo nikomur jezika in vere. Na to je začel Ignatijev o nekem razgovoru, katerega je imel svoj čas z bogatim bosanskim Mohamedanom. Ta je rekel, daso Turki mrtvim sekali glave, Nemci pa tržejo živim srce in jezik. Sicer pa je menil general dalje, da si morajo Čehi sami pisati cele kronike o svojih izkušnjah z višjo nemško kulturo. Proti pangermanizmu morejo nastopiti le s pondarjanjem slovanskega stališča. Mi Slovani smo demokratje, in nočemo delati nasilja nikomur, braniti pa moramo svoje. Ko se sporazumemo med seboj, bomo močni in se bomo upirali pangermanizmu. Rastolmačite Čehom, je zaključil Ignatijev, moje pozdrave, Vi imate med seboj ljudi, ki so tudi nas učili slovanstva.

(Češko-nemška sprava.) V tork je Körber predložil zastopnikom češkim in nemškim načrt, kako hoče vlada urediti jezikovno vprašanje za Češko in Moravsko. Češki poslanci so načrt proučili in izjavili z velikanskim ogorčenjem, da je ta načrt zopet nova nakana napram Čehom. Zato so Mladočehi odklonili sploh vsako pogajanje o tem načrtu. Načrt je zasnovan tako, kakor, da je nemščina že državni jezik. Čehi so razburjeni, da si je Körber sploh upal predložiti tak načrt!

(Hrvatsko.) Hrvatski deželni zbor se snide baje že pred Božičem, da bo razpravljal o podaljšanju finančne nagodbe z Ogrsko. Potem pa pride na vrsto proračun.

(Ogrsko.) V Kološvaru so odkrili v nedeljo spomenik kralju Matjažu. Cesarja je zastopal pri slavnosti nadvojvoda Jožef Avgustin. Ker se je vsled tega pri sprejemu morala zaigrati cesarska pesem, so vsa vrata na peronu kolo dvora zaprli, da bi Mažari ne čuli te pesmi in začeli demonstrirati. Vkljub temu je bilo isti dan hrupnih demonstracij; ljudstvo je pelo ko šutovo himno po vsem mestu in kričalo izi valno, kjer se je prikazal nadvojvoda.

(Macedonija.) Vstaja v Macedoniji dobiva resen značaj. V najbolj nevarne kraje prihajajo celi vojaški transporti. Pri Petricu je prišlo do pravcate bitke, o kateri pa so poročila različna. Dočim iz Carigrada poročajo, da so turške čete pobile 200 Bolgarov, se zatrjuje iz Sofije, da so ustaši ubili 400 Turkov. Iz Bolgarije ubajajo vedno ustaške čete v Macedonijo. Bolgari ob meji so za ustajo vneti, zato jih morajo krotiti domače čete. Turčija hoče zatreti ustajo s silo in pošilja vedno več čet v nemirne kraje; zdaj ima že 150 tisoč vojakov na Balkanu. Dogodki zadnjih dni v Macedoniji prikazujejo to gibanje v resni luči. Ljudje, ki ne vedo, ki niso prijazni Slovanom, bi radi označili vse to gibanje kot delo navadnih roparskih čet. Ali kdor trezno zasleduje dogodke na Balkanu, ta vidi, da stojimo pred durmi splošne ustaje.

(Štrajk v Švici.) Stavka delavcev v Genevi, koje se je iz početka udeležilo do 18.000 delavcev, se je končala nepovoljno za delavce. Po burnih dogodkih, ki so se pripetili prošli teden, je velik del delavcev odpovedal pokorščino osrednjemu vodstvu ter šel na delo. Nevspeh delavcev je popolen in zato se imajo zahvaliti le socijalno-demokratskim voditeljem.

(V Venezueli) državljanska vojska še ni končana. General vladnih čet je bil zopet premagan, ter se mu je v bitki godilo zelo slabo. Vladne čete so hotele zavzeti mesto Coro, a ustaši so jih nabili. Baje je padlo 112 mož. Tudi pri La Viktoriji je bil boj, v katerem so bile vladne čete slabše od ustašev. Angleške bojne ladje krožijo zraven obrežja, ker se je bati, da se ta teden odloči zmaga ustašev.

Razne stvari.

(Poneverjenje.) Listi poročajo, da so prišli na sled velikanskim poneverjenjem, ki so se izvršila pri posojilnici in hranilnici sv. Vavla v Pragi. Ta poneverjenja znašajo nad 3.000.000 K. Kazensko sodišče je zaprlo več oseb, ki so zakrivila ta poneverjenja.

(Sedem novih železnice v Srbiji.) Inženier Lavaljé zadobil je od srbske vlade dovoljenje, da zgradi v Srbiji sedem kratkih železnice, ki bodo skupaj 1200 km dolge.

(Največje cerkve.) Največja cerkev na svetu je sv. Petra v Rimu, v koje more priti 54.000 ljudi. Cerkev v Milanu je za 37.000 ljudi, cerkev sv. Pavla v Rimu za 32.000, dom v Kolinu za 30.000, cerkev sv. Pavla v Londonu in cerkev v Boloniji za 25.000, mošeja prej cerkev sv. Zofije v Carigradu za 23.000 cerkev sv. Ivana Lateranskega za 22.000 Notre Dame v Parizu za 21.000, cerkev v New-Jorku za 17.500, cerkev v Pizi in cerkev sv. Štefana za 12.000, cerkev sv. Dominika v Boloniji za 11.400 in cerkev v Monakovem za 11.000.

(Metuzalem nove dobe.) Dne 11. avgusta je slavil Ralph Bullock v Brooklynu svoje 104-letno rojstvo. Starček je čvrst, kadi pipo in pije rad pivo. Še pred enim letom je delal na polju. Ima 10 otrok, 67 vnukov, 175 pravnukov in vsi so mu imenovanega dne častitali. V Ameriko je prišel pred 42. leti.

Iščem dobro kuharico

varčno, pošteno in lepega obnašanja, ki je stara vsaj 25 let ali več. Mesečne plače bo imela 30 K; denar za pot pošljem. Znati mora dobro slovensko in tudi nekoliko nemško. — Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „DOMOVINE“ pod šifro „katera ima veselje v Bosno iti!“

(445) 2-1

Zahvala.

Izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem za toliko dokazov odkritosrčnega sočutja ob smrti naše nepozabne ljubljene sestre, tete in svakinje, gospe

Pavline Skubic roj. Rosina
vdove okrog zdravnika in posestnice v Velenju.

Zahvaljujemo se vsem onim, ki so blago rajnko s svojimi obiski tolažili ali ji na drugi način lajšali zadnje ure. Posebno hvalo smo dolžni okrognemu zdravniku g. dr. Sernecu za njegovo veliko požrtvovalnost in skrb.

Nadalje bodi prisrčna hvala darovalcem prekrasnih vencev, soštanjskim in velenjskim pevcem za gniljivo petje pri hiši žalosti in na pokopališču, kakor vsem mnogobrojnim udeležnikom pogreba.

Velenje-Loče, dne 12. oktobra 1902

(442) 1

Žalujoči ostali.

Dve mlajši gospici

se sprejmete takoj na stanovanje in brano v Mariboru. Kje? pove upravništvo našega lista.
(447) 2-1

Išče se komptoirist

slovenščine in nemščine zmožen za tovarno
(446) 1 v Gotovljah.

Ponudbe na pisarno dr. J. Serneca v Celju.

Gostilna v najem.

Dne 1. novembra t. l. odda se stara, dobra gostilna, sedaj last delniške družbe v trgu Žalcu pod ugodnimi pogoji
(443) 3-1

— v najem. —

Ponudbe na „Delniško družbo združenih pivovaren Žalec in Laški trg“ v Žalcu.

Opozorilo.

Dne 4. novembra t. l., ob 10. uri dopoldne bode o. kr. okrajna sodnija v Krškem v sodnem poslopu na javni izvršilni dražbi prodajala v konkurzno maso Marije Gorišek iz Rake spadajoče legovine vložna št.: 1295, 1446, 1526, 59, 61, 62 k. o. Raka, vsako posebej.

Cenilne vrednosti posameznih legovin so po vrsti: 20820 K; 556 K 66 v; 555 K 36 v 431 K 70 v; 266 K 40 v, 439 K 44 v.

Najnižji ponudek pri vsakem posestvu je dve tretjini in varščina 10% od cenilne vrednosti.

Skupila se plačajo v osmih dneh po pravomočnosti razdelilnega sklepa.

Vložna št. 1295 k. o. Raka, cenjena na 20820 K, je nova za izvrševanje trgovine zidana hiša na Raki v prav dobrem stanu in po svoji legi in stavbi za trgovinski ali gostilniški obrt jako pripravna.

KRŠKO, dne 8. oktobra 1902.

Dr. Janez Mencinger

(439) 3-2

upravnik konkurzne mase.

Izurjen slovensko-nemški

stenograf

(jurist) išče službe. Vstopi takoj ali 1. novembra.

Ponudbe na upravništvo „Domovine“ pod „Stenograf“.
(441) 1

Patentovane

široke mlatilnice

za gladko slamo.

Igraje lahek

tek.

Goni jo

1 konj ali

2 kravi

Garancija.

Izvrstna izvedba. • Nizka cena.

Zahtevajte prospekte zastoni od

(110) 12-8 tovarne strojev

PH. MAYFARTH & Co. Dunaj H.I.

Iščemo zastopnike in prekupce.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s povzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante.

Spretna prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Kje, pove upravništvo tega lista.
(440) 2-2

Edina narodna steklarska trgovina

Fran Strupi

Celje, Graška cesta šte. 4, Celje.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.

Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Slavne javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Ivan Kočevar

posestnik vinogradov, trtnice z ameriškim trsjem in zaloge ljutomerskih vin (pošta in železniška postaja Središče (Polstrau)

ponuja lastno pridelane cepilne in sicer: šipon (mosler), veliki ali laški rizling, zelenčič (silvanec) vse na riparia portalis cepljeno, vkorenjeno in dobro zaraščeno traje. Kdor te vrste cepilk potrebuje, blagovoli se oglašiti do 1. novembra t. l.

Z velespoštovanjem

(429) 5-4

Ivan Kočevar.

V blagohotno pozornost in zahvalo!

P. n. odjemalcem ter vsemu slavnemu občinstvu dovoljujem si najvljudneje naznaniti, da sem prodal svoji pivovarni v Žalcu in Laškem trgu akcijski družbi — ter se tem potom najlepše zahvaljujem za izkazano mi vsestransko zaupanje, proseč naj bi cenjeni p. n. odjemalci tudi v bodoče v obilni meri podpirali novo akcijsko podjetje združenih pivovaren v Žalcu in Laškem trgu.

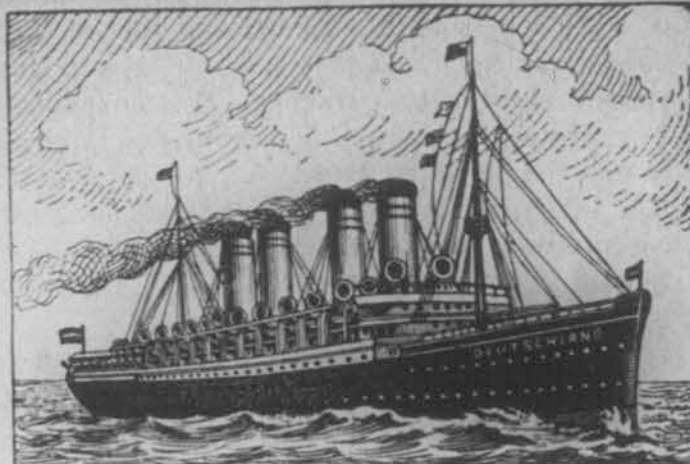
Obenem dovoljujem si prositi nujno vse cenjene gg. gostilničarje in p. n. zasebnike, kateri imajo še mojo posodo, bodisi sodčke ali steklenice, da izvolijo iste nemudoma vrniti oz. plačati meni, eventuelno mojim dotičnim zastopnikom, ker bi sicer bil primoran, nastopiti proti dotičnikom tožbeno pot.

Z velespoštovanjem

(420) 6-3

Simon Kuketz.

V CELJU, dne 1. oktobra 1902.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 34

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linie

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Lepe suhe gobe

predivo, vsakovrstno žito, sadje, sploh vse deželne pridelke (409) 4-4

— kupi —

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

Osle, brusne kamne za srpe in kose

priznано najboljšo blago, 100 kosov 8 K, en poštni (169) zavoj z 15 kosi franko K 2-50 30-23

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Prva tržaška razpošiljatev na deželo

France Mirt, Trst

priporoča najgorkeje p. n. slovenskemu občinstvu svojo zalogo kave, riža, južnega sadja, olja, čaja, čokolade, konserv, rib, sira, vina namiznega in za desert itd. Blago se razpošilja po železnici v količnikih od najmanj 30 kg vsebine sestavljene iz edne ali pa iz več vrst blaga kakor tudi v poštnih količnikih od 4¹/₂ kg vsebine.

Vožnino in embalažo plača pošiljatelj.

Poštni količki (4¹/₂ kg vsebine franko.

Kava.	K
Santos I. izbran količ 4 ¹ / ₂ kg stane	11-40
Santos II.	10-40
Java zelena	12-20
Java gold	51-20
Ceylon I.	14-24
Ceylon Perl	15-20
Kuba I.	15-60
Portorico ext.	15-20
Mokka prava arab.	16-50

Riž.

Karolina količ 4 ¹ / ₂ kg stane	3-80
Ostiglia glace	3-40
Japonski	2-72

Olje.

v zabojčkih s kositarjevo posodo (Schraubenverschluss.)

Nizza extra zabojček 4 kg vsebine	7-50
Genua	7-50
Aixer	7-—
Jedilno	5-80

Vino. (Desert.)

Marsala sodček 4 lit. vsebine stane	8-60
Malaga	12-80
Lacrimae Christi	12-50
Madera sodček	12-80
Cipro	11-50
Slovanski biser iz Dalmacije	7-50

Oranče.

Mesina v košaricah 30-32 komadov	3-20
Mesina krvave	3-60
Limone	2-80

Milo (Spremitura)

najboljše za britev, toaletno in fino perilo zabojček 4 kg vsebine	4-50
--	------

Virh.

Naturel količ 4 ¹ / ₂ kg vsebine	5-50
1/2 Lacrima	6-50
izbran	9-50

Upam, da slavno slovensko občinstvo ne bo opustilo me podpirati, ker ima pri moji trdki na razpolago ugodne cene, sveže in izborno blago, točno postrežbo in pri tej priliki podpira sorojaka. Obširneje cenike razpošiljam po želji brezplačno ter se najtopleje priporočam.

Spoštovanjem ndani

(407) 10-4

FRANC MIRT.

Narodna tvrdka!

Weberjevih dedičev naslednik

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

Nova ulica št. 11 * **CELJE** * Nova ulica št. 11.

Delavnica cerkveno-umetnih kamnoseških del.

Čez 200

nagrobni

spomenikov

različnih mramorjev, granitov in sijenitov po najnovejših, modernih načrtih vedno v zalogi.

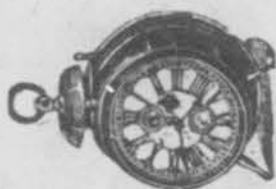
Osa stavbena kamnoseška dela.

Pohištvene plošče za mizarje. — Likanje in struganje mramora s strojno silo.

Lastni kamnolomi.

Obrise na zahtevanje izdelam takoj. — Priznано so- lidna in fina dela. — Postrežba točna.

Priznано
izborno, cenó
blago!

Najtočnejša
in
najcenejša
popravila!

RAFAEL SALMIČ

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti

Celje, 'Narodni dom'.

Kdor hoče kupiti cenó, dobro in pošteno blago, naj se potruži v to veliko zalogo jeklenih, nikelnastih in srebrnih, tula in zlatih žepnih ur.

Prstani, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, križci, medaljoni, vsakovrstne verižice, lorgnon za dame in gospode v srebru in zlatu.

Jedilne garniture, tobatiere, nastavki za sadje, cvetlice, vizitnice itd.

Velika zaloga optičnih predmetov: očal, naočnikov, toplomerov, aneroidov, maksimal-toplomerov, tehtnic za vino, žganje itd.

Velika izber stenskih ur, budilk in ur z nihalom, naj-novejše in najboljše.

Dveletna garancija za vsako prodano uro.

Ose po najnižjih konkurenčnih cenah.

Pancer-verižice iz pristnega srebra po 6 kr. gram.

Vsakovrstna popravila se izvršujejo zanesljivo in ceno v novourejeni povečani delalnici.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Vizitnice priporoča tiskarna D. Hribarja v Celju.

V blagohotno pozornost!

Velika zaloga *** konfekcijskega blaga

JOSIP HOČEVAR

v Celju, Kolodvorska ulica št. 5

(416) 6-3

priporoča za bližajočo se

jesensko in zimsko sezono

svojo bogato zalogo izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi vsakovrstne športne suknje najnovejše mode, površnike, haveloke itd. v vsaki velikosti in fazoni

po čudovito nizkih cenah.

Sukno najnovejših vrst vedno v zalogi. Naročila po meri izvršujejo se hitro in natančno po najnovejših modnih žurnalih.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelóvode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobni križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

Južno-štajerska hranilnica

✓ Celju, „Narodni dom“

za katero jamčijo okraji Sevnica, Gornjigrad, Šo-
štanj, Vransko in Šmarje pri Jelšah za popolno
varnost vlog in za njihovo po pravilih določeno
obrestovanje do neomejene visokosti, obrestuje
hranilne vloge po 4% in pripisuje obresti polu-
letno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hra-
nilnica sama in ga ne odteguje vlagateljem, tako
da dobé isti popolnoma nad 4% obresti letno.

Izposojuje
na zemljiško varnost
— po 5%. —

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in
petek dopoldne.

Priporoča se ta zavod staršem, varuhom in kura-
torjem, da tam vlagajo denarje svojih varovancev
in oskrbovancev in taisto zahtevajo pri varstvenih
sodiščih.